

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 128.

Kraków, czwartek 6 czerwca 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję ręko pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z ośmieszeniem do domu 5 Zł.

Największe zwycięstwo

w historii świata.

Gigantyczna bitwa we Flandrii zakończona zniszczeniem 80 dywizyj angielskich i francuskich. — 1.2 miliona jeńców. — We środę rano rozpoczęła się nowa ofensywa niemiecka na olbrzymią skalę.

— Największa bitwa wszystkich czasów została wczoraj zakończona przez zajęcie Dunkierki. W ten sposób całe wybrzeże Kanalu Angielskiego znalazło się w rękach niemieckich. Ostatnie szczątki armii angielsko-francuskich w Belgii i północnej Francji zostały zniszczone albo wzięte do niewoli. Drobnej tylko garstce Anglików udało się zbiec do Anglii, przyczem pozostawili oni całą swą broń na polu bitwy. Ogólna suma wziętych przez wojska niemieckie do niewoli Francuzów, Anglików, Belgów i Holendrów osiągnęła cyfrę przeszło milion dwieście tysięcy. Straty mocarstw zachodnich w jeńcach, zatopionych i rannych są olbrzymie. Kompletnie uzbrojone i wyekwipowane 75—80 dywizyj angielskich i francuskich, na które składają się parki artyleryjskie i samochodowe oraz nieprzebrane ilości broni zostały zniszczone, albo dostały się w ręce niemieckie.

W czasie od 10 maja do 3 czerwca br. zestrzelono 1.841 samolotów angielskich i francuskich, a co najmniej 1.600 do 1.700 dalszych samolotów zniszczono na ziemi.

Wekutek ataków bombowych samolotów niemieckich zatopionych zostało 5 krążowników, 19 innych jednostek wojennych oraz 66 statków transportowych, ponadto ciężko uszkodzono 59 jednostek bojowych i 117 statków transportowych. 11 dalszych okrętów wojennych zostało zatopionych siłami marynarki niemieckiej.

Wódz Niemiec i naczelny dowódca niemieckich sił zbrojnych Adolf Hitler z okazji tego największego zwycięstwa na

przeziębieniu wyraził wojskom niemieckim w specjalnym rozkazie dziennym swoje podziękowanie.

Równocześnie we środę we wczesnych godzinach porannych wydał on rozkaz zwycięskim dywizjom niemieckim, wzmocnionym znacznie licznymi nowymi dywizjami do rozpoczęcia nowego olbrzymiego ataku przeciwko resztkom armii nieprzyjacielskich aż do ich kompletnego zniszczenia.

zewnątrz w połączeniu z równoczesnym przełamaniem linii Grebbe na południowy wschód od Utrechtu zmusiło Holandję do kapitulacji w dniu 14 maja po walce, trwającej zaledwo równo pięć dni.

W międzyczasie w Belgii północnej i południowej nie tylko szybko przełamano wszystkie fortyfikacje graniczne i umocnione pozycje obronne, ale także pobito rzucone do kontrataku nieprzyjacielskie eskadry wojsk pancernych, przyczem wyszła na jaw przewaga niemieckiej broni pancernej, jej organizacji, dowództwa i materiału.

Korpusy broni pancernej, uderzając przed dywizjami piechoty, dotarły już w dniu 13 maja do Mozy pomiędzy Dinant i Sedanem, i stanęły tu w obliczu nietyko głęboko wrzynającej się doliny, ale także silnie rozbudowanych fortyfikacji granicznych, w których 9-ta armia francuska przysposobiła się do obrony.

Wbrew wszelkim dotychczasowym poglądom taktycznym oraz naprzekór wszelkim rachubom dowództwa wojsk nieprzyjacielskich, niemieckie wojska pancerne już następnego dnia niesłychanie śmiałym atakiem przy wsparciu i na czele dywizyj piechoty, nadeszłych pośpiechami marszami i nieustannie wzorowo wspieranych przez lotnictwo bojowe, wymusiły przejście przez rzekę, przełamując położone nad nią fortyfikacje graniczne, zniżyły nieprzyjacielskie urządzenia obronne, rozbiły wszystkie przeciwności i otworzyły sobie drogę aż do rzeki Oise.

W ten sposób dokonany został wyłom we froncie nieprzyjacielskim.

I znowu tym razem dowództwo wojsk nieprzyjacielskich zostało zaskoczonych niespodzianką, którą wyłączyło ze swych obliczeń i możliwości.

Eskadry pancerne i zmotoryzowane atakowały z taką szybkością nieprzerwanie kierując się ku morzu, że w Abbeville zaskoczyły nawet oddziały wojskowe odbywające musztrę na placu ćwiczeń. Było to

możliwe dzięki temu, że dowództwo wojsk niemieckich wydało odpowiednie rozkazy, dzięki którym nieprzerwany wąż dywizyj w błyskawicznym uderzeniu zwał się równocześnie od południowej granicy Luksemburga, wzdłuż linii Maginota, rzek Aisne i Sommy, stwarzając przez to sytuację, uniemożliwiającą powtórzenie się „cudu nad Marną” z roku 1914.

Dzięki tej operacji oddziały zmotoryzowane, nie potrzebując troszczyć się o zabezpieczenie swych tyłów, mogły skierować się ku północy, dosięgając swym lewym skrzydłem całego terenu nadmorskiego, podczas gdy prawie ich skrzydło rozbiło pod Cambrai i Arras rozpaczliwe próby przełamania frontu przez nieprzyjacielskie oddziały wojsk pancernych, zadając im olbrzymie straty.

Już w dniu 22 maja zaczęły ujawniać się oznaki, wskazujące, że

wszystkie znajdujące się we Flandrii siły nieprzyjacielskie skazane są na zniszczenie.

Podczas klędy frontowej nacisk w północnej Belgii przybierał coraz bardziej na sile, odrzucając dzielnie walczących Belgów z Antwerpii oraz z pozycji Dyle i Dendre, niemiecka armia wyłomowa, kierująca się ku północy rozbiła pierwszą i słodną armję francuską, przełamała fortyfikacje Maubeuge, zajęła na lewym skrzydle Boulogne i Calais, zaś w centrum zdobyła wyżynę Vimy i miejscowość Souchez, o które w czasie wojny światowej toczyły się żaźarte walki.

Kiedy w dniu 28 maja zamknięty został pierścień, otaczający resztki czterech armii nieprzyjacielskich od Ostendy poprzez Lille i Armentieres do Gravelines, a armja belgijska zdała sobie sprawę, że nie pozostało jej nic innego do działania, jak kryć odbywającego się w pospiesznej tempie ładowania na okręty angielskiego korpusu ekspedycyjnego i niszczenia przez Anglików wszystkich cennych budowli w Belgii.

król belgijski powziął decyzję złożenia broni.

Fakt ten ani nie spowodował, ani nie przyspieszył zresztą snutego losu armii francuskiej i angielskiej. To, co odbyło się w ciągu następnego siedmiu dni nie było, jak to starała się przedstawić propaganda angielska „bohaterskim odwrotem” armii angielskiej, ale jedną z największych katastrof w historii świata.

Jeżeliby nawet tysiące żołnierzy angielskich zdołało uratować życie, to jednak faktem jest, że cały materiał wojenny i całe uzbrojenie armii angielskiej pozostało w nienaruszonym stanie na szosach flandryjskich i północno-francuskich.

W dniu 4 czerwca po żaźartej walce padła Dunkierka.

Pierwszy rozdział obecnej kampanji został zakończony. Olbrzymi sukces stał się możliwy dzięki bezprzykładnej ofiarności niemieckiego lotnictwa, ponieważ dzielne i energiczne ataki wojsk lądowych mogły dać pożądaną skuteczną tylko na terenach chronionych skutecznie przez niemieckie lotnictwo.

Od pierwszych dni lotnictwo potrafiło wywalczyć sobie przewagę w strasie powietrznej, oraz rozproszyć nieprzyjaciel-

skie siły powietrzne i ich organizację w terenie.

Niezależnie od tego, nieprzerwanymi, czaiącymi atakami przy pomocy miążdzącego działania swych bomb lotnictwo niemieckie zarówno bezpośrednio działaniem, jak i stosując broń przeciwlotniczą w akcji bezpośredniej i pośredniej wspierało armję lądową w prowadzonych przez nią ciężkich walkach.

Wypatrywało ono w stosownym momencie skupienia nieprzyjacielskiej piechoty i oddziałów pancernych, przygotowując się do kontrataków i współdziałając w ich niszczeniu.

Wreszcie dzięki dokonywanym z pełną pogardą śmielcem lotem wywiadowczym, ułatwiało dowództwo wojsk niemieckich wytwarzanie sobie każdorazowego obrazu bieżącej sytuacji wojennej.

Siły morskie państw sprzymierzonych poniosły wskutek działania lotnictwa bardzo ciężkie straty.

Złamanie zapalu wojennego wojsk nieprzyjacielskich oraz osłabienie kierowniczego aparatu u nieprzyjaciela jest jego zasługą.

Komunikat naczelnej komendy wojsk niemieckich o zwycięstwie niemieckim we Flandrii i póln. Francji

Główna Kwatera Wodza, 5 czerwca. — Na temat przebiegu dotychczasowych operacji na zachodzie naczelna komenda armii niemieckiej komunikuje co następuje:

Wielka bitwa we Flandrii i Artois została zakończona.

W historii wojen pozostała ona na wszystkie czasy jako największa dotychczas operacja, przeprowadzona celem zniszczenia przeciwnika.

Kiedy rankiem dnia 10 maja armja niemiecka przystępowała do rozstrzygającej bitwy na zachodzie, Wódz i naczelny dowódca niemieckich sił zbrojnych zakreślił jej jako cel strategiczny przełamanie nieprzyjacielskich umocnień granicznych oraz na południe od Namur i stworzenie przez to dogodnych warunków dla zniszczenia armii angielskich i francuskich, znajdujących się na północ od Aisne i Sommy.

Równocześnie Holandia ma być możliwie szybko zajęta celem uniemożliwienia wykorzystania jej przez Anglików jako podstawy dla zamierzonych operacji na lądzie i w powietrzu na północnej flance armii niemieckiej.

W dniu 4 czerwca armja niemiecka była już w stanie zameldować swojemu Naczelnemu Dowódcy wykonanie tych imponujących zadań.

Okres między temi dwiema datami wypełniają czyny bohaterstwa żołnierzy niemieckiego przyczyniając nowy listę wawrzynu w wieniec sałwy niemieckiego dowództwa wojennego. Rezultaty takie były możliwe tylko u takiej armji, która kierowana jedną wolą i przepojona jedną ideą posłaga równocześnie poparcie entuzjastycznej woli do ofiar ze strony zjednoczonego narodu.

Dokładny przegląd i ocena operacji wojskowych armii lądowej, lotnictwa i marynarki wojennej z konieczności musi być odłożone na czas późniejszy. Obecny kró-

ki przegląd ma posłużyć tylko dla zorganizowania narodu niemieckiego, w jaki sposób stało się możliwym uzyskanie w tak krótkim czasie tak olbrzymiego zwycięstwa i dostarczyć mu otuchy i wiarę w ostateczne zwycięstwo oręża niemieckiego.

Od miesięcy dowództwo armii niemieckiej widziało niebezpieczeństwo, jakie wynikało z faktu, iż armje ruchome państw epzymierzonych pod pozorem niesienia pomocy Holandji i Belgii mogły uderzyć na teren Rukry. Temu niebezpieczeństwu udało się w dniu 10 maja w ostatnim momencie zapobiec.

Armja niemiecka nie bawiła się w mozolne, tygodniami trwające walki mające na celu przełamanie ufortyfikowanej strefy granicznej i nowoczesnie rozbudowanych twierdz belgijskich i holenderskich.

Dzięki błyskawicznemu działaniu niemieckiego lotnictwa, które w przeciągu kilku godzin swojemi miążdzącymi atakami na nieprzyjacielskie siły lotnicze zabezpieczyło spokój własnej strefy powietrznej, udało się przy pomocy wielkiej ilości niespodziewanych akcji, przygotowanych aż do najdrobniejszych szczegółów i wykonanych przez doborowe oddziały wojsk lądowych i lotnictwa nie tylko zdobyć najważniejsze stacje w stanie nieuszkodzonym, ale także zająć zapory terenowe i forty, uważane dotychczas przez nieprzyjaciela za niedo zdobycia.

Następne zadanie polegało na wdarcu się przy pomocy wojsk spadochronowych i desantów lotniczych do wnętrza „holenderskiej twierdzy” pomimo niezwykle ciężkiego oporu i utrzymania od południa tak długo otwartej bramy wpadowej prowadzącej przez olbrzymie mosty koło Meerdyk, jak długo nie nadeszły na miejsce przeznaczenia eskadry broni pancernej i zmotoryzowanej, mające za zadanie wspólnie z lotnictwem wtargnąć do Rotterdamu.

To jedyne w dziejach wdarcie się do kompleksu twierdz drogą powietrzną oraz szybkie operacje wojsk, atakujących od

Wojska niemieckie wdarły się do Dunkierki.

Zdobycie fortu Louis. — 300—400 samolotów zniszczono podczas naloń na bazę lotniczą w Paryżu. — Zestrzelono dalszych 100 samolotów.

Główna kwatera Wodza, 5 czerwca. Naczelna komenda armii niemieckiej komunikuje:
Walka o Dunkierkę zbliża się do zakończenia. Wojska niemieckie wdarły się do miasta i zdobyły na zaścianie broniącym się nieprzyjaciela fort Louis. Walki uliczne z wojskami francuskimi, którym przypadło w udziale chronienie uciekających angielskich żołnierzy na okręty, trwają w dalszym ciągu.

nurkowych wyrwać niszczące działanie na porty lotnicze oraz zakłady przemysłowe francuskiego lotnictwa. Zauważono liczne pożary i wybuchy.
W walkach powietrznych zestrzelono 79 samolotów, w halach względnie na ziemi

zniszczone 300 do 400 samolotów Artylerja przeciwlotnicza zanotowała w dniu 3 czerwca 21 zestrzeleń samolotów. W porównaniu do tych nadzwyczajnych sukcesów, straty niemieckie są bardzo nieznaczne, wynoszą bowiem tylko 9 samolotów. (p.)

Zdobycie Dunkierki.

40.000 jeńców i ołbrzymia zdobycz wojenna dostały się w ręce Niemców.

(::) Berlin, 5 czerwca. W wyniku gorących walk zdobyto twierdzę Dunkierkę. W ręce niemieckie dostało się 40.000 jeńców oraz ołbrzymie ilości materiału wojennego. W ten więc sposób całe wybrzeże morskie belgijsko-francuskie aż do ujścia rzeki Sommy zostało zajęte przez wojska niemieckie.

Cały ogrom zwycięstwa w Holandji, Belgji i północnej Francji wychodzi na jaw po zestawieniu strat poniesionych przez nieprzyjaciela i ogrom zdobytego materiału wojennego.

Straty Francuzów, Anglików, Belgów i Holendrów w jeńcach wyniosły ogółem ponad 1,2 miljonów żołnierzy.

Do tego deficyt należy nie dająca się jeszcze obliczyć cyfra poległych, zatopionych i rannych. Wyposażenie w broń i materiały wojenne okrajało 75 do 80 dwiży łącznie z wyposażeniem artyleryjskim aż do dział najcięższych kalibrów, broni pancernej i samochodów ciężarowych wszelkiego rodzaju zostało zniszczone lub wpadło w ręce zwycięzcy.

Lotnictwo niemieckie zestrzeliło w okresie od 10 maja do 3 czerwca 1.941 nieprzyjacielskich samolotów, z tego

w walkach powietrznych 1.142, artylerja zenitowa 699.

Conajmniej 1600 do 1700 dalszych samolotów zniszczono na ziemi.

Również na morzu próby ratowania brytyjskich wojsk ekspedycyjnych na okrętach wojennych i handlowych pociągnęły dla nieprzyjaciela ciężkie straty:

Zatopione wskutek ataków bombowych:
5 krążowników,
7 kontrtorpedowców,
3 łodzie podwodne,
9 innych jednostek bojowych oraz
66 okrętów handlowych i transportowych.

Ponadto przy pomocy bomb uszkodzone i częściowo zniszczone:

10 krążowników,
24 kontrtorpedowców,
3 torpedowce,
22 inne jednostki bojowe, nadto
117 okrętów handlowych i transportowych.

Dzięki śmiałym atakom lekkich jednostek bojowych morskich zatopiono:

6 kontrtorpedowców,
2 łodzie podwodne,
1 transportowiec,
1 krążownik pomocniczy,
1 inną jednostkę bojową.

W przeciwieństwie do tych strat nieprzyjaciela straty niemieckich sił zbrojnych w okresie od 10 maja do 3 czerwca są niewielkie, biorąc pod uwagę ogrom uzyskanych sukcesów.

Śmierć bohaterką na polu bitwy poniosła 19.252 oficerów, podoficerów i żołnierzy. Liczba zaginionych wynosi 8.463. Należy się jeszcze liczyć ze śmiercią pewnej drobnej części zaginionych.

42.523 oficerów, podoficerów i żołnierzy zostało rannych. Lotnictwo niemieckie straciło w okresie od 10 maja do 3 czerwca 432 samoloty, natomiast niemiecka marynarka wojenna nie straciła ani jednego okrętu koło wybrzeży holendersko-belgijskich, oraz północno-francuskich.

Rywalizując z sobą w zapale atakowania oraz w znoszeniu trudów wojennych, często wśród walk z przeważającymi siłami nieprzyjacielskimi, wszyscy uczestniczący w tej bitwie rodzaje broni armji niemieckiej dokonały dzieła, stanowiącego

Jedynego w swoim rodzaju wydarzenie w historii wojen.

Przykłady heroicznego męstwa, ofiarnej obowiązowości i niezłomnej woli zwycięstwa dadzą się wyliczać bez końca. Wśród nich do historii Niemiec jako nieśmiertelne przykłady żołnierskiego ducha niemieckiego.

Żołnierz niemiecki, żywiąc bezgranicznie zaufanie do Wodza i Naczelnego Dowódcy sił zbrojnych, zachowując wzorowo koleżeństwo wobec członków innych rodzajów broni i oddziałów armji, dokonawszy tego, co zdawało się być niemożliwym do wykonania.

Holandja i Belgja złożyły broń, armje zaczęły Francji i Wielkiej Brytanji zostały zniszczone, wywalczono jedno z największych zwycięstw w historii świata.

Wielkie Niemcy panują nad całym wybrzeżem wschodnim i południowym morza Północnego oraz nad Kanałem La Manche.

Ponieważ nieprzyjaciela w dalszym oługu wzbrania się przed zawarciem pokoju, wojna przeciwko niemu będzie się toczyła dalej aż do ostatecznego zwycięstwa.

Cenne nauki dla całego świata.

Opinia fachowca japońskiego o przyczynach sukcesu niemieckiego.

(!!) Tokio, 5 czerwca. Przyczyny wielkiego sukcesu Niemiec i ciężkiej porażki mocarstw zachodnich stanowią dla całego świata cenną naukę, oświadczył, jak donosi agencja „Domei“, kapitan marynarki Okuma, szef wydziału informacyjnego ministerstwa marynarki.

W ciągu pięciu lat wytrwałej pracy w najbardziej niekorzystnych warunkach naród niemiecki od r. 1935 przygotowywał grunt pod wielkie zwycięstwo w bitwie we Flandrii. Obok błyskawicznego tempa ataków bojowych, tajsznica sukcesu niemieckiego zawarta jest w skupieniu całej władzy wojskowej w rękach Hitlera, podczas gdy po stronie mocarstw zachodnich zaznaczała się niejednolitość decyzji, ponieważ strategia brytyjska i francuska różniła się między sobą w wielu punktach. Wszystkie te fakty — oświadczył Okuma — muszą stanowić wzorowy przykład dla Japonji. (p.)

Armja brytyjska pobita.

Przerazające straty: pisze prasa angielska i francuska.

(::) Genewa, 5 czerwca. Dzienniki angielskie pomimo wielkich kłamstw i bombastycznych opisów, zmuszone są przyznać, że armja angielska poniosła przerażające straty.

„Manchester Guardian“ przyznaje nawet, że gdyby nie złe warunki atmosferyczne, to odwrót Anglików do Anglii byłby wogóle niemożliwy. Ogólna cyfra strat armji i marynarki, poniesionych podczas operacji wojennych i zaokrętowania wojsk jest wciąż jeszcze nieokreślona. Wiadomo tylko, że straty musiały być bardzo wielkie, ponieważ powracający żołnierze uciekali, porzucając broń.

Również londyńskie dzienniki niedzielnie przygotowują swoich czytelników ostrożnie na to, że straty są „niezwykle ciężkie“. Pod wrażenie okropnych strat, jakie pociągnęła za sobą ucieczka na drugą stronę Kanału La Manche, „News Chronicle“ upomina nawet opinię publiczną, aby nie zapominała, że armja brytyjska została pobita.

Również jeden z dzienników francuskich, mianowicie „Petit Dauphinois“, w przeciwieństwie do przynusowo reklamowanego na zewnątrz optymizmu przez urzędowe czynniki londyńskie i paryskie, podkreśla, że Francuz kocha prawdę i z tego powodu trzeba wyznać otwarcie, iż zaokrętowanie ostatnich francuskich oddziałów w Dunkierce odbywa się z coraz większymi trudnościami. Dalekością artylerja niemiecka rozbija w proch ruiny miasta i mola portowe.

O tem, że pomimo puszczania w ruch hałaśliwych fanfar zwycięskich, nie udało się ukryć w świecie prężki mocarstw zachodnich, świadcza również doniesienia „Timesa“ z Canberra i Ottawy, według których rządy Australji i Kanady wyraziły zgodę na przewiezienie dzieci angielskich i francuskich do tych krajów.

To, o czem prasa angielska i francuska lekko tylko napomyka w ogólnikowych aluzjach oraz to, co przyznają bezpośrednio

propozycje rządów Australji i Kanady, odmalowane jest w całej przerażającej prawdzie w opisach obserwatorów zagranicznych, którzy mieli sposobność oglądać na własne oczy przybycie do Anglii kompletnie wyczerpanych i zdeorganizowanych oddziałów wojskowych.

Wojska angielskie — pisze naprzykład „New York Herald Tribune“ — stracili wszystko. Żołnierze angielscy przybywają często bez butów, bez płaszczy, a nawet bez spodni do wybrzeży Anglii, pozostawiając na łasce losu swoje całe uzbrojenie, swoje tanki, samochody i armaty. Wysokość strat poprostu siega zawrotnych cyfr. Określenie „dziesiątkowania“ jest zbyt łagodne dla losu, jaki przypadł w udziale niektórym jednostkom armji brytyjskiej. — Wszyscy przybywający uciekinierzy są zgodni w opinji co do przewagi niemieckiej nie tylko pod względem liczebności, ale także pod względem wyposażenia w broń pancerną i artylerję.

Przygnębiające wrażenie powracających resztek rozbitej brytyjskiej armji ekspedycyjnej opisuje również doniesienie z Londynu, jakie publikuje japońska agencja informacyjna „Domei“. W podartych mundurach, wielu w jednym tylko trzewiku, zabłoceni, umazani krwią, chwytając się na nogach, jak we śnie, napływają żołnierze angielscy do kraju, gdzie tysiące ich rodaków wita ich w ponurem milczeniu.

Żołnierze mają za sobą wiele nieprzespanych nocy, i całymi dniami pozostawali bez pożywienia. Niektórzy z nich dopiero przed dwoma dniami z niewypowiedzianym trudem zostali wycofani z frontu. Wojska niemieckie uderzały naprzód jak automaty. Przy ich atakach rozpytywało się prawdziwe piekło. Żołnierze angielscy widzieli niewiele piechoty, ale tylko tanki, miotacze płomieni i samoloty. Całymi godzinami musieli oni leżeć w okropnym deszczu granatów i bomb. Anglicy byli zmiotani jak muchy ogniem karabinów maszynowych. (p.)

Alarm lotniczy w Londynie.

(!!) Genewa, 5 czerwca. Według Informacji Reutera z Londynu miały w poniedziałek wieczorem przelcieć nad Londynem samoloty nieprzyjacielskie. Zarządzono alarm lotniczy.

Przedewszystkiem objekty o charakterze wojskowym.

Urzędowe doniesienie francuskie.
(!!) Genewa, 5 czerwca. W związku z atakami bombowymi lotnictwa niemieckiego na tereny i objekty francuskiej broni lotniczej w Paryżu i jego okolicy wydało francuskie prezydium rady ministrów w poniedziałek wieczór oficjalny komunikat, z którego wynika, że celem bombardowania były przedewszystkiem objekty o charakterze wojskowym.

Zatonięcie brytyjskiego parowca.

(!!) Kopenhaga, 5 czerwca. Jak donosi Havas z Londynu, brytyjski parowiec „Winga“ pojemności 1478 ton zatonął w niedzielę rano koło północno-wschodniego wybrzeża Anglii na skutek zderzenia. Czternastu oficerów i marynarzy załogi „Winga“ zaginęło.

Churchill przyznaje się ponownie do strat.

(!) Londyn, 5 czerwca. Według komunikatu, wydanego przez brytyjską admiralcję, zatopione zostały trzy brytyjskie kontrtorpedowce „Basillisk“, „Kelth“ i „Havant“.

Ponadto marynarka angielska straciła 24 inne jednostki wojenne, w tem 6 minerek, 1 kanonierkę i 8 szalup. Urzędowy komunikat przyznaje nawet, że kontrtorpedowiec „Havant“ został zatopiony na skutek ataku lotniczego.

Bombardowanie Marsylii w ocenie dzienników madryckich.

(!!) Madryt, 5 czerwca. Dzienniki madryckie podnoszą znaczenie bombardowania Marsylii.
Jak się okazuje — pisze „Alcazar“ — reakcja lotnictwa niemieckiego sięga swem ramieniem od Norwegji północnej do Francji południowej. „Informaciones“ podnosi, iż Niemcy nie wypuszczają z rąk inicjatywy. Atak na najważniejsze francuskie porty śródziemnomorskie i na jedyny wolny jeszcze okręg przemysłowy lioński stanowią przekonywujące dowody śmiałości i sprawności lotnictwa niemieckiego.

Dalsza „czystka“ w urzędach francuskich.

(::) Genewa, 5 czerwca. Minister spraw zagranicznych Francji Mandel wynalazł nowe kozły ofiarne, które na rozkaz rządu paryskiego będą musiały pójść w odstawkę. Jak donoszą urzędowo, na skutek rozporządzenia władz rządowych zostali zawieszeni w czynnościach podprefekci miast St. Omer, Rouen i Dieppe. Stanowiska ich objęli inni urzędnicy.

Sekretarz stanu dr Bühler komisar. zastępcą dr. Franka.

Kraków, 5 czerwca. Czynności następcy Generalnego Gubernatora po przeniesieniu min. dr Seyss-Inquarta, przejął komisarz przy zarządzeniu Generalnego Gubernatora, sekretarz stanu dr. Bühler.

Evakuacja północnej Francji.

Zurych, 5 czerwca. Evakuacja ludności cywilnej z Francji północnej odbywa się według doniesienia francuskich komunikatów w dalszym ciągu. Liczba uchodźców jest już stosunkowo bardzo wysoka. Ruch na szosach jest bardzo utrudniony, ponieważ uchodźcy mieszają się z cofającym się wojskiem, przyczem w ten sposób zwraca się uwagę nieprzyjaciela. Według oświadczenia francuskiego ministra komunikacji, na poczcie paryskiej leży 5 milionów listów adresowanych do uchodźców, których nie można odnaleźć.

Gabinet wojenny zbiera się niemal codziennie na posiedzenia, kierowane przez premiera Reynauda. Poza tem odbywają się narady premiera z doradcami wojskowymi rządu marszałkiem Petain i francuskim głównodowodzącym gen. Weygandem.

Na łamach dziennika „Jour“ domaga się deputowany Fernand Laurent, aby Francja przetrzymała kilka miesięcy. Według doniesień z Paryża, opinja zwraca się do odpowiedzialnych kół z zapytaniem, jaki cel zostanie wyznaczony wojskom francuskim po zakończeniu bitwy we Francji północnej i czy celem tym będzie Paryż, czy Londyn, czy też ohydliwe te stolice. Większość rzeczoznawców twierdzi, że należy się liczyć z możliwością równoczesnego zapoczątkowania obydwóch operacji, ponieważ widocznie Niemcom nie brak ani ludzi, ani materiału.

Co do problemu stanowiska Włoch „Ordre“ oświadcza, iż jest wstydem, że prasa faszystowska chwali się, iż skutkiem zagrożenia interwencją, milion francuskich żołnierzy jest unieruchomiony na granicy alpejskiej. (p.)

Nawet cud nie zdoła uratować Francji.

(!!) Madryt, 5 czerwca. Do San Sebastian przybywają nieustannie długie kolumny samochodów, wiozących uciekinierów z Francji. Reprezentowane są tutaj wszystkie narodowości, głównie Anglicy.

Jeden z naocznych świadków opowiadał tam o prawdziwej sytuacji. Powszechnie panuje przekonanie, że nawet cud nie byłby w stanie uratować Francji. Nikt nie ma odwagi omawiać sytuacji wojskowej, tak wielka panuje trwoga przed drakońskimi karami na tak zwanych defetystów. Akty sabotażu mnożą się z każdym dniem. Wojska francuskie są niezdiscyplinowane. W końcu ów naoczny świadek podkreślił, że wśród większości ludności wyraża się przekonanie, że Francji grozi największe niebezpieczeństwo od wewnątrz.

Wizyta dyr. Rocco w Berlinie.

(::) Berlin, 5 czerwca. We wtorek przedpołudniem przybył z wizytą do Berlina generalny dyrektor zagranicznej służby prasowej we włoskim ministerstwie kultury ludowej, poseł Rocco.

W czasie swego kilkudniowego pobytu omówi on z czynnikami niemieckimi zagadnienia dotyczące współpracy na polu dziennikarskim.

Znaczenie samolotu w dzisiejszej wojnie.

Kraków, 1 czerwca.

Rola samolotu w obecnych krwawych zapasach przewyższa wszystkie inne rodzaje broni, a to przede wszystkim dlatego, że posiada najbardziej skuteczną i niebezpieczną broń w postaci bomby i działa sam jak rodzaj działa. Od samego początku wskazywały niemieckie komunikaty wojenne na ważność i sukcesy tej broni, która nawet na losy ciężkich jednostek wojennych marynarki angielskiej miała decydujący wpływ.

Okazało się bowiem, że bomba można zniszczyć nawet najpotężniejsze okręty wojenne.

czego nie mógł dokazać starszy brat bomby, znany z wojny światowej — granat. Zachodzi pytanie, dlaczego bomba ma takie olbrzymie możliwości działania? poprostu dlatego, że nabój eksplozywny ma tutaj stosunkowo daleko więcej miejsca, jak w granacie, gdyż granat wystrzeliwany z lufy armatniej musi posiadać daleko silniejszy płaszcz, aby przezwyciężyć nacisk wystrzału, podczas gdy bomba nie jest narażona na taki nacisk. Większy ładunek eksplozywny powoduje też większe działanie. Nie będąc związana z działem, nie jest bomba tak uzależniona od niego, co z punktu widzenia technicznego ma duże znaczenie.

Bomby mogą być o wiele większe i cięższe od granatów,

a wielkość ich uzależniona jest jedynie od nośności samolotów, która w ostatnich czasach znacznie się zwiększyła. Poza to należy wspomnieć, że bomba spada na swój cel pionowo. Fakt, że nawet okręty specjalnie opancerzone nie mogą ostatecznie przed działaniem bomby, dobitnie wyraża znaczenie tej broni. Wiele bitew stoczonych między jednostkami floty wojennej, a samolotami wykazało niezwykłą skuteczność bomby, zwłaszcza kiedy rzucana jest pewną ręką. Nawet przedko poruszające się okręty mogą być trafione

celnie w miejscach najbardziej czułych: można bowiem obliczać rzut bomby na punkty, przywilej, którego niema przy operowaniu granatem, wystrzeliwanym z wielkiej odległości.

Oczywiście, że o sukcesie operacji samolotowych

decyduje również dobroć maszyn i aparatów posiłkowych, dokładność ich pracy i sposoby naprawiania.

Najlepszy aparat jednak zawiedzie, jeżeli nie jest obsługiwany przez człowieka o żelaznych nerwach i o wielkiej wytrzymałości, jak też świadomego swoich zadań.

Państwa neutralne obserwują z niezwykłym zainteresowaniem rozgrywający się bój na polach Belgii i Francji, chcąc z niego wydobyć dla siebie odpowiednie wskazówki i nauki. Ameryka, która ostatnio uchwiliła dodatkowe kredyty dla przerobienia nawet nowych okrętów, postanowiła również budować ich na przyszłość więcej i o większym tonażu: wpływa to z geograficznego położenia tego kraju. Mimo tego kroku Stanów Zjednoczonych,

wlara w skuteczność floty w czasie wojny została przez sukcesy niemieckiej broni lotniczej nieco zachwiana.

Należy bowiem stwierdzić, że nawet częściowe uszkodzenie okrętu wojennego jest dla kierownictwa wojennego bardziej dotkliwie, jak utrata jednego lub więcej samolotów, które przecież ani co do kosztów produkcji, ani co do strat w ludziach, nie może konkurować z utratą okrętu.

Zagadnienie przyszłości to „okręt wojenny czy samolot?”

nad którym nie wolno będzie przejść do porządku dziennego. Młode lotnictwo wskazało rozwojowi floty wojennej nowe drogi, choćby przeciwstawiając granatom, wyrzucanym przeciwko samolotom niszczące działanie bomby.

Z terenu wojny na Zachodzie.

Na drogach odwrotowych Anglików leży w wielkich ilościach sprzęt wojenny, porzucony, względnie zniszczony. Na naszym zdjęciu widzimy resztki rozbitej kolumny. Żywe i zabite konie zalegają szosę.

Na ziemi francuskiej toczyła się zażarta walka. Armia niemiecka ścigała szybkością marszami nieprzyjaciela. Szperacze niemieccy muszą sobie, jak to widzimy na zdjęciu, wyszukiwać drogę wśród gruzów.

Fortyfikacje, które widzimy na zdjęciu, miały być umocnieniami linii Maginota, zostały jednak zdobyte przez Niemców.

Rozbite kolumny transportowe Anglików na szosie pod Tournai.

Co to są łodzie pościgowe?

Kraków, w czerwcu.

Berlin, 4 czerwca. Pomysł zastosowania łodzi pościgowych zrodził się podczas wojny światowej niemal równocześnie po stronie niemieckiej, jak i angielskiej. Do zastosowania tego pomysłu przyczyniły się stosunki, panujące w wojnie morskiej na wschodnim obszarze kanału La Manche.

Właściwym zadaniem łodzi pościgowych było przeprowadzenie daleko wysuniętego wywiadu i poszukiwanie za łodziami podwodnymi, do którego to celu łodzie te, rozwijające olbrzymią szybkość, szczególnie się nadawały. Wkrótce jednak okazało się, że łodzie te należy wyposażać nie tylko w dotychczas stosowane karabiny maszynowe, ale także i w wyrzutnie torped.

Podobnie rozwijała się sytuacja na Adriatyku, gdzie włoskie M. A. S. (Motoscalo Anti Sommergibile) były pomyślane, jako zwalczające łodzie podwodne, na co wskazuje do dnia ich techniczna nazwa.

Pierwsze łodzie włoskie odniosły olbrzymi sukces.

Zniszczyły one podczas pełnego dnia austriacki okręt linjowy „Szent Istvan” przez gwałtowny atak, dokonany pod słońce.

Do rządu dowódców włoskich łodzi pościgowych należał również niedawno zmarły admirał i minister Ciano de Cortelazzo, ojciec włoskiego ministra spraw zagranicznych. Zakończeniem działalności łodzi pościgowych podczas wojny światowej był skutecznie przeprowadzony w r. 1919 atak lotniczy i łodzi pościgowych na port wojenny w Kronsztadzie.

Po wojnie marynarki wojenne niektórych państw

zarzuciły łodzie pościgowe,

które niebawem poszły w zapomnienie, znajdując jedynie zastosowanie w służbie przybrzeżnej.

Włoska jednak marynarka była tą, która, obok francuskiej, przede wszystkim poświęciła temu typowi większą uwagę. Angielskie stocznie Thornicroft dostarczyły łodzi pościgowych w pierwszym rzędzie marynarkom mniejszych państw.

W Niemczech poświęcono baczna uwagę łodziom pościgowym z uwagi na szczególne warunki wybrzeży. Pracy nad łodziami pościgowymi poświęcili się specjaliści w Niemczech jeszcze przed uzyskaniem niezawisłości w sprawie dobrożenia się, skutkiem czego pierwsze niemieckie łodzie pościgowe niemieckiej marynarki wojennej były owocem długiej, przemyślanej pracy i studjów.

Tak więc zwolna

łodzie pościgowe odzyskały swoje doniosłe znaczenie

w marynarkach wojennych wszystkich państw, jako najczystsza forma łodzi torpedowych.

Zaznaczyć przytem należy, że na torpedowcach równie wielkie znaczenie co i wyrzutnie torpedowe posiadają działa.

Podczas gdy w marynarce niemieckiej sta-

rano się przede wszystkim o skonstruowanie typu łodzi, zdolnej do manewrowania na pełnym morzu, to we wszystkich marynarkach innych krajów przykładano największą wagę do szybkości, przy równoczesnym lekceważeniu zasięgu łodzi i jej sprawności na pełnym morzu.

Dlatego też w innych państwach powstał typ łodzi ślizgowej, o którego wynikach rekordowych donoszono nieraz w ciągu ostatnich lat. Zasada koncepcji łodzi ślizgowej została zapożyczona od łodzi sportowych z motorami przyczepnymi, które w kołach sportowych były szczególnie popularne.

Szczegóły konstrukcyjne najnowszych typów niemieckich łodzi pościgowej — której postęp rzecz prosta został przyspieszony w czasach wojennych — pozwalają na pierwszy rzut oka rozpoznać różnicę w stosunku do łodzi innych państw. Główne uzbrojenie niemieckiej łodzi pościgowej stanowią

dwie, na stałe wbudowane, wyrzutnie torped oraz jedno lekkie działo przeciwlotnicze.

Łódź niemiecka posiada kiel zewnętrzną, dzięki któremu posiada znacznie wyższą zdolność manewrowania na fali i dlatego przy wzburzonym morzu przewyższa szybkością ślizgowe innych państw.

Włoskie łodzie pościgowe, stacjonowane na morzu Śródziemnym, dostosowane są do specjalnych warunków, panujących na tem morzu. Tam więc przeważa zupełnie mała, lekka łódź ślizgowa.

Anglicy natomiast, którzy w kanale La Manche i na pobliskich terenach morskich, mają zupełnie inne warunki, ciągle wahają się między lekkim a ciężkim typem.

Dotychczas przebieg wojny nie dawał łodziom pościgowym szczególnego pola do skutecznego zastosowania.

Obecnie jednak łódź pościgowa, ten najmniejszy morski środek lokocji, dobrze znany bywalcom nadmorskich miejscowości kąpielowych, stała się przedstawicielem groźnej akcji torpedowej. Łódź pościgowa w obecnej swej formie przeżywa okres odrodzenia, przypominający klasyczne łodzie torpedowe z tych czasów, kiedy admirał Tirpitz tworzył tego rodzaju typ łodzi w Niemczech.

Historja kolonij włoskich w przygotowaniu.

Ministerstwo kolonij włoskich rozpoczęło m. in. prace nad wydaniem dużej historii omawiającej zdobycie poszczególnych kolonij włoskich, organizację, warunki gospodarcze i etniczne itd. Poza to przystąpiono do wydania dwóch tomów z kolekcji „Wielcy Afrykańczycy Włoch”, w których będą opracowane życiorysy tych wszystkich, którzy przyczynili się do zdobycia państwa kolonialnego. Wydawnictwa te realizowane są przez wielkie przedsiębiorstwa wydawnicze w Medjolanie.

Z dnia na dzień

— Kraków, 5 czerwca.

Nadnacionaliści Na licznych przykładach codziennie widzi się, jak ginące na fali życia elementy starają się wszelkimi sposobami dać znać o sobie i przypominają się niestannie ludziom i całemu światu. Osobnicy tacy potrafią zarówno życie nietylko swojemu najbliższemu otoczeniu, ale w miarę wpływów i liczebności mogą stać się klęską i utrapieniem dla szerokiej warstw ludności.

Nie potrzebujemy nadmienić kogo mamy na myśli, mówiąc o elementach ginącym i tracącym z każdym dniem bardziej grunt pod nogami, nietylko w Europie, ale na całym świecie. Żyd wieczny tułacz, szukający od wieków bezkarnych przystani dla wykonywania swoich antyspołecznych praktyk znalazł się dziś rzeczywiście w sytuacji bez wyjścia.

Wszelkie chwytły propagandowe, wszelkie akcje pseudosanitarne i rzekomo ogólnoludzkie, mające ratować światowy element żydowski przed wyeliminowaniem ze społeczności ludzkiej i wyginaniem już przejawiającym się rozgorączkowanym narodem, słyszającym co innego od agitatorów, występujących z ramienia lig, komitetów oraz rozmaitych klubów i Penklubów, a odczuwającym całkiem co innego na własnej skórze przy nieuniknionym zetknięciu się w niektórych krajach z przedstawicielami wybranego narodu.

Ostatniem hasłem, które ma posłużyć zbankrutowanemu żydostwu do dźwignięcia się i powrotu do dawnych dobrych czasów, kiedy nieświadomione narody pozwalały się bezkarnie wyzyskiwać i oszukiwać, jest nacjonalizm, tak jak w niedawnych racjonalistycznych czasach były niemi czysta wiedza, materializm historyczny, krytycyzm racjonalny i inne hasła pięknie brzmiące, a pokrywane niestannie lek żydostwa przed odpowiedzialnością.

Rasowym okazem nowoczesnego, dzielnie służącego sprawie żydowskiej „patrioty” jest „Francuz” pan Mandel, sprawujący, dzięki skomplikowanemu kombinacjom łóż i mistrzów zakulisowych zakonów, godność ministra spraw wewnętrznych trzeciej republiki, człowiek mający na codzień usta pełne wzniosłych i porywających słówek, jakie znajdziemy łatwo w każdej emoklpedji żargonu przestępców.

Słówek tych używa on z równą łatwością i hojnością, z jaką jego współplemieńcy szafują fałszywymi podpisanymi na wekalach i oszukańczymi finansami w wypadkach sfingowanych bankructw.

Patriotyczne słówka pana Mandla mogłyby być zresztą obójne, i traktowane z humorem przez społeczeństwo, które ma nieszczęście doznawać wątpliwego zaszczytu goszczenia go między sobą, gdyby nie druga strona jego działalności, znacznie poważniejsza i nieobojętna dla społeczeństwa, wśród którego rozwija on swą „owocną” działalność.

Jak wiadomo, pan Mandel nie jest handlarzem żywym towarem, ani kupcem en gros bielizny damskiej, ale posiada również kwalifikacje, predystynujące go do zajmowania jednego z najwyższych stanowisk w państwie, mianowicie jest cenzorem i stróżem nastrojów i opinii publicznej, jako minister spraw wewnętrznych.

Tu dopiero pokazał pan Mandel, że jest nieodrodnym synem swego narodu. Niema dnia, aby depesze nie donosiły o masowych wyrokach śmierci, wydawanych przez tego „najlepszego Francuza” i „najzdolniejszego ucznia Clemenceau” na Francuzów, ludzi zbyt, jego zdaniem, mało patriotycznie usposobionych.

Padają głowy robotników, chłopów, urzędników, padł pod kulami plutonu egzekucyjnego nawet urzędnik biura senatu, a dotychczasowe statystyki nie podały jeszcze, ilu z jego mściwej ręki padło weteranów wojny światowej. Mandel szaleje na nową nutę żydowskiego zwyrodnienia, aupernacionalizmu, ostatniego krzyku mody w wyborze formy odwiecznej żądzy zemsty, jaką pała żyd-wieczny tułacz do wszystkich narodów.

Właściwie niewiele da się nowego w tej sprawie powiedzieć. Wszystko to znamy oddawna, nie się nie zmieniło od wieków; uderzającym jest natomiast to, że ten wybitny i żarliwy patriota, posyłający z sadystryczną satysfakcją na śmierć ludzi obcego sobie narodu, nie znalazł ani jednej ofiary wśród swoich współplemieńców, masowo zapelniających okolicę placu Bastylji w stolicy swego kraju i znanych aż nadto dobrze z wszelkiego rodzaju sztuczek, niemających z patriotyzmem nic wspólnego. Tu pan Mandel pokazał, że istotnie dorósł do wysokości swego stanowiska.

Prof. von Arnim poległ.

Berlin, 5 czerwca. Rektor politechniki berlińskiej Achim von Arnim poległ, walcząc na czele swojego pułku na zachodzie.

Prof. Arnim był podpułkownikiem i komendantem jednego z pułków piechoty. Przed wojną prof. Arnim był prezesem towarzystwa niemiecko-francuskiego. (p.)

Po 25 latach...

Nawiązanie stosunków dyplomatycznych między Rosją a Jugosławią.

Belgrad, 5 czerwca. W piątek przybył do Belgradu upamiętniony poseł Unii Socjalistycznej w Saffi, Lawrentiew na czele delegacji, celem wymiany dokumentów ratyfikacyjnych rosyjsko-jugosłowiańskiego układu handlowego.

Lawrentiew jest pierwszym rosyjskim dyplomatą, który pojawił się w stolicy Jugosławii a jego wizyta jest dalszym krokiem do nawiązania normalnych stosunków dyplomatycznych między Rosją a Jugosławią.

W tych dniach, w dwadzieścia trzy lat po rewolucji rosyjskiej zdjęto ze starożytnego domu przy eleganckiej ulicy Króla Milana w Belgradzie tablicę z herbem carskiej Rosji. W ciągu tych 23 lat ten i jego mieszkańcy uchechali w protokole dyplomatycznym za przedstawicieli państwa, które w tej formie od dawna już nie istnieje.

Mimo to w ciągu tych lat obie strony, zarówno dwór królewski jak i rosyjski chargé d'affaires Bazyli Strandmann, utrzymywali fikcję, jakgdyby stary człowiek, rezydujący w domu przy ul. Króla Milana ciągle jeszcze przemawiał w imieniu „władcy wszystkich Rosjan” i państwa, któremu naród jugosłowiański tak wiele zawdzięcza.

Nie było żadnej parady wojskowej, żadnego bału dworskiego, na który nie zaproszonoby przedstawiciela dawnej dynastji Romanowów. Oczywiście członkowie dawnej carskiej misji żyli w bardzo skromnych warunkach i nie korzystali z możliwości pojawiania się na państwowych i dworskich uroczystościach. Wystarczyło im to, że mogli żyć w swym domu w atmosferze dawnej kultury petersburskiej, której nie mogli znaleźć w nowych czasach.

Bazyli Strandmann przybył do Belgradu w tym czasie, kiedy państwa europejskie przygotowywały się do wojny światowej. Dni lipca 1914 po zamordowaniu arcyksięcia Franciszka Ferdynanda były u siebie rządek Sawy i Danaju w „białym miesiącu”

Na marginesie bieżącej chwili.

Kraków, 5 czerwca.

Przewalila się nad nami zawierucha wojenna. Kiedy dzisiaj po ośmiu zgóra miesiącach, wspominały dzieje krótkiej, ale jakże straszliwej połogi wojny na ziemiach polskich, wówczas nie chce się nam wierzyć w to, że my sami przeżywalimy grozę wojny w pewnej mierze podobną do tego, co obecnie stało się udziałem mieszkańców Belgii i północnej Francji.

Wojna przeszła nad nami. Rany, zadane jej ręką, powoli goją się, a życie wraca do swoich norm. Generalne Gubernatorstwo, które obejmuje część ziem polskich, nie jest dzisiaj terenem wojny, musi jednak ponosić konsekwencje wojny, prowadzonej przed ośmioma miesiącami na tych terenach. Ludność tych obszarów, która żadną miarą nie przyczyniła się do wybuchu wojny, a nawet w wielu wypadkach nie chciała jej, musi obecnie ponosić następstwa tej wojny i logiczne skutki faktu przegrania tej wojny.

W chwilach klęski jedynym ratunkiem zarówno dla jednostki, jak i dla całych narodów jest trzeźwe zdanie sobie sprawy z sytuacji.

Nie można się dziwić, że na terenach Gubernatorstwa nie został w pełni przywrócony samorząd i że rządy nad temi terenami sprawują ci, którzy wojnę wygrali. Każdy trzeźwo myślący człowiek musi sobie zdać sprawę z tego, że gdyby wojnę z Niemcami wygrała Polska, wówczas na obsadzonych terenach niemieckich sprawowałyby władze urzędowe polskie, a nie niemieckie. Z tem trzeba się pogodzić i uznać stan rzeczy za obecnie obowiązujący.

Byłoby błędem przypuszczać, że przegrany wojnę nie będziemy ponosić następstw tego faktu. Byłoby błędem spodziewać się, że kiedy połowa Niemiec Europy krwawiła się w straszliwej wojnie, my, po opłaceniu krwawego trybutu, będziemy sobie żyli spokojnie i bez żadnego z naszej strony wkładu. Tak, jak wszystkie państwa neutralne płacą swój haracz, aczkolwiek w wojnie udziału nie biorą, tak samo i ziemie polskie muszą brać udział w całości zagadnień, związanych z faktem prowadzenia wojny przez największe potęgi Europy.

Jakże przedstawia się ten trybut z naszej strony? **Polega on głównie na pracy i to pracy wzmożonej.** Jeśli nasi synowie, mężowie i bracia nie stoją na frontach wojennych z bronią w ręku, to jednak spoczywa na nich obowiązek pośredniego brania udziału w tej wojnie. Pośredniego, to znaczy przez pracę. Pracy tej nie brak. Wiele z naszych miast i wsi zostało zniszczonych przez wojnę, pola muszą być wydawniej uprawiane, aby zapewnić ludności żywność w wystarczającej ilości. Na każdym kroku widzimy tę potrzebę, a raczej konieczność pracy.

Dalszą konsekwencją wojny, przegranej przez nas, jest dostarczenie odpowiednich rąk do pracy tam, gdzie ich potrzeba. Tem się tłumaczy fakt powołania do obowiązku pracy młodych roczników mężczyzn, których praca może przynieść najwydatniejsze owoce.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że zarówno

szczególnie ożywione. Serbowie spoglądali pełni nadziei w stronę Rosji, po tem, jak wiedeńskie ultimatum ukazało im w całej pełni powagę ich sytuacji.

Poseł rosyjski Strandman cieszył się opinią wielkiego państwowca, której nie posiadał poprzedni długoletni poseł Hartwig. Strandman nie zdołał jednak zebrać owoców współpracy rządu carsko-rosyjskiego z rządem królewsko-serbskim. Już w trzy lata po jego mianowaniu posłem w Belgradzie zakłamała się rosyjska monarchja a nowy reżim ujął kierownictwo państwa w swoje ręce.

W pierwszych latach jugosłowiańskiego państwa armja i pewna część belgradzkich kół towarzyskich czuły się powołane do kontynuowania tradycji petersburskich zakładów kadececkich i moskiewskich salonów. Dopiero w tych latach Bazyli Strandman święcił swe towarzyskie, a częściowo także i polityczne sukcesy, których nie miał podczas wojny, za życia cara Rosji.

Z każdym jednak niemal dniem państwo jugosłowiańskie musiało się więcej liczyć z teraźniejszością, jeśli nie chciało zatrzymać się dobrowolnie tam, gdzie skończyła się droga carskiej Rosji. Coraz więcej zdawało sobie w Belgradzie sprawę z tego, że „carsko-rosyjskie poselstwo” jest nonsensem, który pewnego dnia może stać się ciężarem.

Dopiero teraz, po przeszło dwóch dekadach lat obydwa państwa — Jugosławia i Rosja — doszły do tego, że na nowo porządkują swoje stosunki. Zawarone układy handlowe rosyjsko-jugosłowiańskie jest pierwszym tego dowodem. Już obecnie przyznano obustronnym misjom gospodarczym prawa i przywileje dyplomatyczne.

W dniu, w którym usunieto orla carskiego z domu przy ulicy Króla Milana, zniknęły po 25 latach martwe symbole przebrzmiałych czasów, zniknęły symbole z miasta, które zwróciło się ku przyszłości.

tym, którzy zostali powołani do spełnienia tego obowiązku, jak i rodzinom, które pozostają w kraju, ciężko jest rozstawać się ze sobą. Niemniej jednak nie możemy zapominać o tem, że równocześnie w całej niemal Europie tacy sami bracia, mężowie i synowie powoływani są pod broń i udają się tam, skąd nierzadko nie ma powrotu.

Nierzadko zastanawiamy się nad tem, czy praca jest trudnym, twardym, ale niechętnie spełnianym obowiązkiem, czy też prawem i najwyższą radością dla każdego mężczyzny. Dzisiaj jednak nie pora na te rozważania. Dzisiaj stajemy wobec twardej rzeczywistości, która wymaga od nas innego nastawienia się do tych problemów. Ofiary, których wymaga od nas los, są wielkie, są także i bolesne, a jednak inne, niż ofiary, ponoszone przez te narody, które do dziś dnia biorą udział w krwawych zapasach, jakich nie zna historia.

Nie możemy również zapominać, że wojna powoduje również pewne zmiany w strukturze gospodarczej społeczeństw. Zachodzi konieczność wprowadzenia pewnych ograniczeń spożycia zarówno środków żywności, jak i surowców. I tutaj byłoby błędem oczekiwanie, że przed zakończeniem wojny, i to bez względu na jej wynik, na terenach polskich ograniczenia te zostaną usunięte. Aczkolwiek ograniczenia te są bardzo przykre dla każdego, to jednak trzeba je uznać, jako konieczność wyższego rzędu. Możemy się jedynie spodziewać, że miarodajne czynniki w ten sposób pokierują temi ograniczeniami, aby rozdział środków żywności i materiałów, niezbędnie dla każdego potrzebnych, był sprawiedliwym i aby nikt nie był poszkodowany już nie samym faktem ograniczeń, ale sposobem rozdziału.

Wreszcie trzeba sobie zdać sprawę z tego, że czasy wojny są czasami, wymagającymi zarówno od każdej jednostki, jak i od całego społeczeństwa spokoju i opanowania. Na każdy problem trzeba patrzeć spokojnie i oceniać go bezstronnie, przedewszystkiem zaś nie można spodziewać się, aby w chwili, kiedy na zachodzie Europy toczą się homeryckie boje, tereny Generalnego Gubernatorstwa obsadzonych ziem polskich po wojnie, zakończonej od tego przegrana Polski, zamieniły się w oazę nietylko pokoju, ale także ogólnego dobrobytu, takiego, jaki był przed wojną.

Zdanie sobie sprawy z tych faktów opanuje nam niewątpliwie do właściwej oceny sytuacji i do wyciągnięcia wniosków. Wówczas wszystkie objawy, które dzisiaj uważamy za specjalne przeciwności losu, ukażą się nam we właściwym świetle, jako proste konsekwencje tego rodzaju dziełowej klęski, jaką jest przegrana wojna.

Nowy poseł fiński w Berlinie.

Berlin, 5 czerwca. Nowy poseł fiński Toivo Mikael Kivimäki przybył w sobotę popołudniu do Berlina.

Nowy poseł fiński Toivo Mikael Kivimäki urodził się w dn. 5 lipca 1886 w Tarvasyoki

w Finlandji. Studiował w Niemczech, a mianowicie na uniwersytetach w Berlinie, Lipsku i Monachium, promując się w r. 1924 na wydziale prawnym. W r. 1936 został zamianowany profesorem prawa. Od r. 1922 należał do parlamentu fińskiego. W latach 1928 i 1929 był ministrem spraw wewnętrznych, w r. 1931 i 1932 był ministrem sprawiedliwości, a od r. 1932 do 1936 był prezesem rady ministrów.

Dotychczasowy poseł fiński Aarno Wurtmaa, który był przedstawicielem Finlandji od dn. 31 sierpnia 1933 przy rządzie Rzeszy Niemieckiej, odjechał przed kilku dniami z Berlina. (p.)

Zyczenia Hitlera z okazji narodzin greckiego następcy tronu.

(*) Berlin, 5 czerwca. W związku z przyjściem na świat greckiego następcy tronu kanclerz Hitler przesłał w drodze telegraficznej życzenia na ręce króla Grecji i pary krążącej.

Wielkie wrażenie sukcesów niemieckich w Rzymie.

(**) Rzym, 5 czerwca. Pierwsze pyry jeńców, wziętych do niewoli w czasie walk okrążających we Francji, wywarły we Włoszech olbrzymie wrażenie.

Podkreśla się tu, że cyfra 330.000 jeńców francuskich i angielskich pozwala na wyrobienie sobie jasnego poglądu o rozmiarach i znaczeniu tej najpotężniejszej wyniszczającej bitwy wszystkich czasów.

Nie mniejsze wrażenie wywarły tu też ostatnie sukcesy lotnictwa niemieckiego w porcie Dunkierki i w Kanale La Manche, oraz pierwszy atak powietrzny na Marsylję, największy francuski port na Morzu Śródziemnym, który uważa się tu również jako wspaniały wyczyn lotnictwa niemieckiego i przypisuje się mu doniosłe znaczenie.

„Tribuna” podkreśla, że lotnictwo niemieckie, atakując Marsylję, wzięło pod swój obrat jeden z największych portów nieprzyjacielskich i jeden z najlepiej wyposażonych francuskich flotowych punktów oparcia na Morzu Śródziemnym. Bomby, które trafiły w tamtejszym porcie dwa wielkie statki handlowe, udowodniły Francji, że lotnictwo niemieckie jest w stanie osiągnąć wszystkie upatrzone cele. Także Marsylja nie jest już dzisiaj bezpieczna, a w związku z tem żegluga morska francuska jest wystawiona na nowe niebezpieczeństwo.

Strach ma wielkie oczy.

Panika w Newarku na skutek fałszywej pogłoski.

Nowy Jork, 5 czerwca. Jak dalece pomieszane nastroje powodują przesadne doniesienia prasy nowojorskiej mieliśmy tego dowód w komicznej historii, jaka wydarzyła się ostatnio w mieście Newark w pobliżu Nowego Jorku. Na temat tej historii pisze dziennik „World” co następuje:

Mieszkańcy miasta przemysłowego Newark zostali ogarnięci w sobotę wieczorem panicznym strachem przed wojną błyskawiczną. Na krótko przed północą setki ludzi zażądały od prezydium policji informacji co do niesamowitych pogłoszek. Niektórzy z nich pytali się czy miasto będzie bombardowane i czy pojawili się już żołnierze na spadochronach.

Dokładne śledztwo przeprowadzone w tej sprawie wykazało, że przyczyną paniki był... trening automobilistów na torze wysięgowym, odległym od miasta o kilka kilometrów, skąd wiatr przynosił odgłosy huku silników, które przeważliwieni mieszkańcy miasta wzięli za... wystrzały armatnie.

Historja ta przypomina panikę, jaka została ogarnięta niektórymi ludziami przed dwoma laty, kiedy to radio amerykańskie zobrazowało inwazję Marsjan na Amerykę. Realizm transmisijski poezji autora był tak silny, iż niektórzy bardziej bojaźliwi obywatele Stanów, wzięli całą opowieść na serio i w panice uciekali z miast. (p.)

Gigurtu życzliwie przyjęty przez Berlin.

(§§) Berlin, 5 czerwca. Mianowanie nowego rumuńskiego ministra spraw zagranicznych Gigurtu spotkało się w kołach politycznych Berlina z bardzo życzliwym przyjęciem.

Przy tej sposobności wskazuje się na to, że nie jest żadną tajemnicą przyjazne nastawienie Gigurtu wobec Niemiec, przy czym od dłuższego czasu współpracował on z czynniki niemieckimi w dziedzinie gospodarczej.

W powołaniu Gigurtu na następcę Gafencu widzi się w Berlinie wyraźne potwierdzenie dążenie Rumunii do nieulegania żadnym próbom presji ze strony mocarstw zachodnich, przy czym dodaje się, że właśnie Gafencu był tym, który w imieniu Rumunii zaakceptował gwarancje angielskie Zresztą Gafencu czynił także wysiłki w kierunku ukształtowania poprawnej współpracy niemiecko-rumuńskiej.

„Nie mamy żadnego powodu do zmiany ministra w Rumunii spodziewać się jakiegokolwiek zmiany w stosunkach niemiecko-rumuńskich, mogącej utrudnić wzajemną współpracę” — oświadczają w dobronie poinformowanych kołach Berlina. (p.)

KRONIKA.

Zarządzenie w sprawie klepsydr żałobnych.

Kraków, 5 czerwca. Starosta miejski Schmid wydał zarządzenie w sprawie publikowania klepsydr żałobnych. W myśl tego zarządzenia, rozplakowanego na kioskach i miejscach urzędowych ogłoszeń, klepsydry żałobne mają zawierać istotne dane, dotyczące wypadku zgonu, a mianowicie imię, nazwisko i zawód zmarłego, jego wiek, nazwiska, względnie określenie zawiadamiających o zgonie członków rodziny, oraz daty i godziny pogrzebu oraz innych uroczystości żałobnych.

Klepsydry mogą być ogłaszane w piśmie, a poza tem mogą być wywieszane jedynie na tablicach przy kościołach, przy czem nalepienie klepsydr musi odpowiadać ogólnym zarządzeniom w sprawie porządku i czystości. Niestosujący się do powyższego rozporządzenia w jakikolwiek sposób, będą surowo karani.

Do Inwalidów wojny 1939 r.

Kraków, 5 czerwca. Zarząd Sekcji Opieki nad inwalidami wojennymi Pol. Czerw. Krzyża w Krakowie komunikuje:

Inwalidzi wojskowi z wojny roku 1939, zgłoszeni w Sekcji pomocy inwalidom P. C. K., potrzebujący protez i aparatów ortopedycznych mają się zgłosić osobiście w Sekcji pomocy jeńcom i inwalidom P. C. K. przy ul. Piarackiego 19, I p. w najbliższych dniach między godz. 9 a 1-szą przedpołudniem.

Należy ze sobą przynieść wszelkie dokumenty, stwierdzające datę urodzenia, przynależność, wykształcenie zawodowe, zajęcie cywilne, przydział wojskowy, świadectwa z pobytu w szpitalach i t. p. Nie dotyczący do inwalidów pochodzenia żydowskiego.

Zwiększenie przywozu węgla do Warszawy.

(-) Warszawa, 5 czerwca. Dowóz węgla do Warszawy zwiększył się poważnie w ciągu ostatnich tygodni. W tym stanie rzeczy władze kolejowe zwróciły się do właścicieli większych składów węgla z wezwaniem o odbieranie swoich przesyłek węglowych również w niedzielę i w dni świąteczne.

Z tego powodu na wszystkich dworcach towarowych w Warszawie, a zwłaszcza na dworcu głównym panuje codziennie ożywiony ruch. Puste wagony odwozi się natychmiast z dworców, celem przywiezienia do Warszawy dalszych transportów węgla.

Przytrzymanie bezczelnego oszusta w Warszawie.

== Warszawa, 5 czerwca. Na ulicy Kijowskiej w pobliżu dworca wschodniego w Warszawie policja aresztowała 28-letn. Włodzimierza Michajłowa, który podając się za urzędnika policji niemieckiej zatrzymywał wychodzących z dworca podróżnych, rekwirując im żywność i inne towary, biorąc łapówki itd.

Dla upozorowania autentyczności urzędowej Michajłow nosił w klapie marynarki szpilkę z trzypiętą i swastyką, a nadto posiadał się nieważną już legitymacją kolejową wydaną mu swego czasu przez władze niemieckie.

Nieco wolniej panowie automobiliści!

Kraków, 5 czerwca. W ostatnich dniach mnożą się wypadki przejechania, względnie potrącenia przechodniów przez pędzące samochody. Zapewne w niektórych z tych wypadków, dużą część winy ponoszą sami przechodnie, którzy nie respektując obowiązujących przepisów o ruchu ulicznym, zbyt lekkomyślnie wkraczają na jezdnię, że kierowca nie jest już w stanie zatrzymać samochodu. Trafiają się i takie wypadki, w których ofiara wypadku zostaje potrącona dlatego, że chciała wskoczyć do tramwaju w biegu, lub też wyskoczyła przed przystankiem. Poza temi jednak wyjątkami pozostaje wiele jeszcze takich wypadków, w których całkowita niemal odpowiedzialność należy przypisać kierowcy, gdyż i kierowcy nie przestrzegają ograniczenia szybkości w mieście,

zwłaszcza na skrzyżowaniach ulic i mkną przez ulice, jakgdyby to był tor wyścigowy, lub gdyby pełnił funkcję straży pożarnej, pędzącej do pożaru.

Zwracamy więc uwagę, że celem uniknięcia wypadków, należy ściśle trzymać się przepisów o ruchu ulicznym; ale zaznaczamy, że przestrzeganie tych przepisów jest obowiązkiem zarówno przechodniów, jak i może nawet w większej mierze, kierowców samochodowych. Zwracamy tam, gdzie chodzi o dzieci, kaleki i starców, kierowca musi liczyć się z tem, iż nie zdoła zapobiec niesześciłowemu wypadkowi, jeśli jego wóz rozwłynie zbyt wielką szybkość, nieodpowiadającą przepisom. — A zatem: nieco wolniej panowie automobiliści!

Wykrycie i unieszkodliwienie bandy paskarzy w Warszawie.

(-) Warszawa, 5 czerwca. Do mieszkania znanego żydowskiego paskarza zamieszkałego przy ul. Konarskiego i od pewnego czasu przebywającego poza Warszawą, przybyli w dniu 24 maja br. dwaj urzędnicy policji, celem przeprowadzenia rewizji.

W chwili wkraczania do mieszkania, kiedy znajdowali się w drzwiach, oddano do nich strzały, od których jeden z urzędników poniósł śmierć, drugi zaś został ciężko ranny. Dozorca domu, który wskazał urzędnikom policyjnym mieszkanie paskarza został również zraniony wystrzałem z rewolweru. Sprawy, których nazwiska zostały stwierdzone w toku wdrożonych dochodzeń, zdołali zbiec.

W dniu 25 maja około godz. 18.30 urzędnicy policji, prowadzący poszukiwania za sprawcami strzałów, wytopili jednego z nich, Jerzego Bogdańskiego na ul. Łuckiej, przez co na krótkiej wymianie strzałów został on zastrzelony.

W dniu 30 maja policja kryminalna ujęła drugiego bandytę, Zdzisława Plachowskiego. Zeznania aresztowanego bandyty potwierdziły przypuszczenia policji kryminalnej, która poleciła obserwować już od dłuższego czasu dom paskarza, iż w domu tym znajdują schronienie bandyci, oraz że wnoszą się i wynoszą stamtąd różne towary, a nadto że w mieszkaniu paskarza bandyci przygotowywali się do nowych napadów rabunkowych.

Udaremnlony napad rabunkowy.

Kraków, 5 czerwca. Onegdajszej nocy strażnik towarzystwa „Obhut“ dozorował na terenach fabryki mydła na Zabłociu wagon towarowy, wyładowany w całości towarem. Około godz. 21.30 zauważył on trzech osobników, którzy usiłovali włamać się do wagonu przy pomocy sztaby żelaznej. Gdy strażnik podszedł do nich, chcąc ich zatrzymać, rzucili się oni do ucieczki i zniknęli w mroku nocy, mimo, że strażnik, nawołując ich do zatrzymania się, strzelił kilkakrotnie za nimi.

Szajka włamywaczy zlikwidowana.

Do połowy kwietnia b. r. na terenie Skarżyska-Kamienna grasowała szajka włamywaczy, dokonując różnych kradzieży sklepowych i mieszkaniowych. Dnia 31 maja 1940 przystąpiono do likwidacji szajki, w rezultacie czego zatrzymano Kowalskiego Bolesława, Słapka Stefana,

Tomczyka Stanisława i Tereszkiewicza Jerzego. Zatrzymanymi przynależni się do popełnienia kradzieży. Dochodzenie skierowano do Sądu Grodzkiego w Skarżysku.

Walka policji ze złodziejem.

We wsi Kostomłoty, powiatu kieleckiego, przez policję posterunku w Niewachlowie, został ujęty Fomalski Antoni, który w dniu 2 maja br. zbiegł z lokalu posterunku, gdzie był zatrzymany na polecenie Sądu Niemieckiego, jako niebezpieczny przestępca, oskarżony za kradzież drzewa i pobicie gajowego. Fomalski w czasie pościgu został postrzelony w nogę, wskutek czego odwieziono go do szpitala w Kielcach.

WISLA OPADA. W Krakowie zamotowano we środę poziom minus 44, w Zawichocinie plus 349. Po chwilowym przyborze, Wisła opada do normalnego poziomu, który prawdopodobnie osiągnie już w ciągu najbliższych dni.

PRZEJECHANA PRZEZ SAMOCHÓD. We środę rano wezwano Pogotowie Ratunkowe do Prokocimia, gdzie niestwierdzony samochód przejechał dziewczynkę i szybko oddalił się, nie troszcząc się o losy Pogotowia stwierdził ogólne kontuzje i przejechanaj. Przejechaną okazała się 8-letnia Ela Jaglarówna, u której lekarz rany darte. Po zaopatrzeniu przewieziono ją Pogotowie do szpitala św. Łazarza.

Spis ludności w kolonjach włoskich.

Oddział statystyczny ministerstwa dla kolonij przystąpił ostatnio do przygotowania planu prac w związku ze spisem ludności wszystkich posiadłości afrykańskich, który ma być wykonany do dnia 31 grudnia 1941 r.

POWIERNIK FIRMY
KRAJOWE Zakłady KONFEKCYJNE
S. STRASSBERG i S-ka
KRAKÓW, RYNEK GŁ. 37.
Oddziały sprzedają: Florjańska 6 — Florjańska 2 — (The Gentlemen)
wzywa najmniejszym wszystkich dłużników, aby w terminie do dnia 18 czerwca 1940 uregulowali należności z otwartego rachunku, oraz z tytułu niewykupionych weksli, gdyż w razie przeciwnym firma należności te ścignie w drodze sądowej.
Béwnocześnie wzywa się wszystkich wierzycieli, aby w ym samym terminie zgłosili pretensje swoje poparte wiarygodnymi dokumentami dowodowymi. 18340
Powiernik i Zarządca firmy.

Obwieszczenie urzędowe

OGŁOSZENIE

W związku ze zlikwidowaniem powiatu pińczowskiego i zamknięciem ksiąg rachunkowych b. Wydziału Powiatowego w Pińczowie, wzywa się dostawców i wierzycieli, aby swoje uzasadnione pretensje do tego Wydziału Powiatowego za niewypłacone należności, zgłosili na piśmie z dołączeniem dowodów (rachunków) w terminie 14-dniowym od dnia niniejszego ogłoszenia do biura Wydziału Powiatowego w Busku-Zdroju, (Busko, ul. Pińczowska 16).

Der Kreishauptmann:
1238k (gez.) Dr. Schaefer

OBUIE DREWNIANE
dla Pań i dzieci — Modele skromne i eleganckie — praktyczne.
HURT — DETAL
Wysyłka na prowincję.
A. SWIECHŁO & Co.
Kraków, Szewska 24, I p. Tel. 160-12.

Choroby płuc leczy „PINUZAN“

pod gwarancją, że zwrótem pieniędzy, gruźlica nawet zastarzała, zaflegmienie, kaszel, astmę z adawnioną, Ponadto „PINUZAN“ jako środek wypróbowany przez Profesorów Kliniki Uniwersyteckiej leczy skutecznie również katary żołądka, choroby nerek i wątroby. 1199k
Zwraca się uwagę wszystkim pilnie chorującym, że prawdziwy „PINUZAN“ jest do nabycia tylko w Laboratorium Fryzodo-Lecznicyz

KRAKÓW, STARY RYNEK KLEPARSKI 6, I. p.
Na życzenie PT. Chorych porady lekarskie od 11—12.

Umeblowanego mieszkania
względnie umeblowanej części mieszkania, najmniej 3 pokoje,
poszukuje
natychmiast pan na kierowniczem stanowisku. Zgłoszenia: Landw. Zentrale Kraków, Józefitów 2. 1255k

GRUŻLICA PŁUC

zaflegmienie, nawet zastarzała astma, katary żołądka, kamienie żółciowe, żółtaczkę, choroby nerek i wątroby, wyleczy specyfik zagraniczny **Pinuzan-Salwator** leczy pod gwarancją, że zwrótem pieniędzy. Przyjęto chorych od 9—12, 3—8, w niedzielę 9—12. Prawdziwy Pinuzan-Salwator, specyfik zagraniczny, uznany przez słynnych lekarzy jako środek nieszkodliwy i gwarantowany. — Obecnie przesłane Laboratorium: Kraków, ulica Długa 48, mieszkanie 1. Porady dla chorych bezpłatnie. 14811

Różne
JASNOWIDZ WISZNAPURI
znany w kraju — zagranicą, wyświebla, zawile tajemniki przyszłości w transie w różnych językach. Długa 5 m. 6. 18245
MISTRZ
mechaniki, specjalista maszyn biurowych — naprawia, przerabia, odnawia wszystkie systemy. Zychowicz, Kraków, Fellejane 21. 18218
WENERYCZYNY
i skórnych chorób przyjmuje lekarz specjalista: Rynek Główny 15, II p., od godz. 2—3 i 4—6. 17290
Własny dom
tani, wygodny — możesz mieć szybko. Informacje szczegółowe bezpłatnie „Univerzal“, Starowisłna 28, od 9—1 i 2—6. Tel. 129-87. 18370

JOANNA CZARKOWSKA.

Zwątpienie

17]

Marta słuchała jego słów, jak muzyki... Wtuliła się miękko, pieszczotliwym ruchem w ramiona Jerzego, który jej szepotał urywany głos zakłęcia, przysięgi, tęsknoty... Wieczór ciepły, sierpniowy słuchał tych żarliwych wznajdź zrodzonych w miłości i zwątpieniu, błogosławił im świetlistą ciszą, spadających z Mlecznej Drogi gwiazd i odurzającym zapachem matyli z ogrodów...

— ... Pójdę już Jurku, muszę być wcześniej w domu, mam tyle jeszcze spraw do obmyślenia na nasze przyszłe gospodarstwo.

— Znów będę czekał, zdaje mi się, że obecnie nie innego nie potrafię.

— Zaraz pomówię z doktorem i zażadam kategorycznej odpowiedzi, wiesz przecież, że ze mną niema żartów i nie pozwolę się zwodzić.

— O! myślę, że nikt inny tego lepiej ode mnie nie wie.

Marta otworzyła drzwi i w progu spotkała się z krepym, niskim mężczyzną.

— Przepraszam pania, tutaj leży pan Szarski, prawdą? Chciałem go odwiedzić.

— Proszę bardzo, zaraz go uprzedzę.

— Orkicz jestem.

— A! Znam pana z rzeźb, miło mi poznać, Jurku — zwróciła się do Szarskiego, pan Orkicz chciałby ci złożyć wizytę.

— No! No! To jest naprawdę ogromny zaszczyt dla mnie, nie udzielający się

mistrz... przedstawiam panu moją przyszłą żonę.

— To pan się żeni?... nie przypuszczalem...

Szarski się machmurzył. Naturalnie „nie przypuszczam“, że kaleka może się żenić. Co za nonsens!

Tymczasem Orkicz bezceremonjalnie wpatrywał się w Martę. Ślicznie zbudowana, co za oczy! jaki profil włosów o rudawym odcieniu, Tycjanowska piękność — błyskawiczna ocena wypadła na korzyść Marty. „I czai się coś w tych oczach, chociaż mają sarni, łagodny odbłask. Klasyczne ręce, przepyszny zarys bioder i smukłe nogi“. Przypomniał sobie rzeźbę, której nie mógł dokończyć... kobieta wychodzi z kąpieli, przeży rzeźko ramiona, odgarniając mokre włosy, jak lamiące węże... Gdyby mu Marta chciała pozować!

— Dlaczegoż to pan nie przypuszczasz? — przerwał mu rozmyślenia Szarski.

— To zupełnie zrozumiałe — w mieszała się Marta, słysząc ciepki grzyt w pytaniu Jerzego — gdyż musisz jeszcze parę dni, może tydzień, dwa, zachować cierpliwość i nie narażać się na jakieś komplikacje.

— Ale jest jeszcze jedna przyczyna, pan Szarski był zaciętym anty feministą, widocznie pan jest czarodziejka — zwrócił się do Marty Orkicz z wyszukaną i u niego niespotykaną elegancją.

Marta zauważyła, że Jerzy stracił humor więc szybko znalazła pretekst do przerwania drażliwej rozmowy.

— Przepraszam bardzo, ale właśnie wychodziłam zapytać doktora o termin opuszczenia sanatorium przez Jurka, więc pozabawiam panów na chwilę mego towarzysztwa.

Doktor był zdania, że jeszcze najwyższej tydzień pan Szarski pozostanie.

— Wspaniale się złożyło — mówił, — że się obezda bez komplikacji, ropa została usunięta, rana się zasklepiła.

— No, ale jak będzie chodził? — dopytywała się dziecinnie Marta z wielką troską w oczach.

— Narazie o kuli, proszę pani, nie można poradzić, jeszcze na protezę czas, a potem to ledwie będzie można poznać, że niema nogi.

— Panie doktorze, jedno mnie tylko martwi, że jego stałe mawroty do tego wypadku. Czasem mam wrażenie, że o niczym innym nie myśli, tylko o tem, że stracił nogę. W nic nie wierzy, sam siebie uważa za człowieka, który już zupełnie stracił wartość z chwilą amputacji nogi.

— O tak! powiedziałbym, że to jest u niego chorobliwe i bardziej niebezpieczne zmazeli gangrena, którą usunęliśmy szczęśliwie (to brzmi groteskowo, ale pani rozumie). Zostawiam już pani tę ostatnią chorobę do uleczenia, za tydzień będzie pani miała pacjenta w domu, proszę się z nim obchodzić ostrożnie i bardzo łagodnie. Ja zresztą rozumiem go dobrze, trudno, musi się z tem pogodzić, to jest zupełnie naturalne.

— Dziękuję panu bardzo za troskliwość i rady, czuję wyrzuty sumienia, gdybym była...

— Nie! Nie! Trzeba wszystko pojmować naturalnie, samemu sobie nie stwarzać komplikacji, gdyż to utrudnia życie. Tak się stało, trzeba ten rozdział oznaczyć „le temps passe“ i kropka. Przyszłość należy do was, w dużej mierze do pani.

Gawędzili już o czem innym i zagłębiali do Szarskiego. Obydwoj z Orkiczem wyglądali bardzo dyplomatycznie.

— Podziękuj mi, gdyż na skutek mojej interwencji za tydzień wyjdiesz z sanatorium, zażądałam tego ostro od doktora

i uzyskałam aprobatę — śmiała się radośnie Marta.

— Ho! Ho! kobiety zawsze muszą sobie przypisywać wszelkie zasługi, a tymczasem ja, wbrew zasadom kurtuazji wobec dam, zaraz panią zdyskwalifikuję, gdyż zasługa leży po stronie dyrektora stosującego się ściśle do moich wskazówek.

— To szkaradnie ze strony doktora tak postępować z kobietami!

— I to jeszcze takimi, które się ładnie oburzają — dorzucił Orkicz.

— Właśnie chciałem zobaczyć tę chmurkę na czole panny Marty, przez którą słońce świeci i absolutnie nie da się ukryć.

— To jest po prostu dla mnie kłeska — powiedział Szarski — że pan mi zrobił taką bliską nadzieję, teraz dopiero nie będę mógł zachować równowagi wobec tej perspektywy, przy liczeniu godzin i minut dojeżdża do zawrotnej cyfry.

— Obliczenie czasu jest ostatnio twojem zajęciem Jurku — usmiechnęła się Marta, patrząc porozumiewawczo na niego.

Orkicz zaczął się żegnać, wyszedł z doktorem, a Jerzy nie mógł wymówić słowa, dusił się z radości.

— Teraz wybacz mi ten materjalizm, wezmę całą twoją gaźną panią dyrektora i urzędek mieszkanie. Wprost z sanatorium jedziemy do kościoła, tak, jak tego chciałeś i nie cię już nie uratuje od mojej tyranji. Będę się mściła za czas w biurze z całą bezwzględnością surowością, ale nim się to zacznie, musisz sobie obmyśleć bajkę, do której cię wprowadzę. Zapelnę nią całe noce i wolne godziny dnia.

... Dobrze... dobrze Marto, zgadzam się na wszystko, tylko ten czas bez ciebie tak wolno płynie...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Jedyna w Krakowie Konsygnowana PRZECHOWALNIA ROWERÓW

Dr med. Tadeusz Redelbach Choroby kobiece, Akuszerja, Chirurgja.

SZCZAWNICA powiat Nowy Targ sezon od 1. VI. — 30. IX.

Wolne posady inteligentna — córka 16-letnia

CHEMIKA samodzielnie o poszukuje „Chemat”

MONTERO MASZYN ROLNICZYCH

20-LETNIA panna z Pomorza poszukuje posady

POSZUKUJE posady jako lekarz dentysta

POSZUKUJE do roznoszenia gazet

ZAKŁAD fryzjerski „Concorde”

KUCHARKA samodzielnie z doświadczeniem

KUPIEC inteligentny, młody, rudy

Kupno piętroszki, bransolety

STARE ZĘBY, mostki, korony

KUPIE każdą ilość nowych i używanych książek

POTRZEBNY zaraz inteligentny pracownik

POTRZEBNY do piekarni Kraków, Topolowa 34

POSZUKUJE młodego pomocnika fryzjerskiego

CHŁOPCIEK do posług potrzebny zaraz

Posad poszukują 20 lat samodzielnej pracy

OGRODNIK do posług potrzebny zaraz

DZIEWCZYNA do posług potrzebna

KAMERE salonowa 18x24 kupię, podwójny miech

DOMKI, parcele, kamienie kupię

PATEFONY nawiązujące ku puje

GOTÓWKĄ płaciny za wszelkie maszyny

KUPIE lub wydzierżawię całość

SYGNET złoty sprzedam

PARCELA 300 sążni do sprzedania

GARDEROBĘ NOSZONĄ meską i damską kupię

PATEFON „GARRARD” angielski

GENERALGOUVERNEMENT kompletne serje

ZŁOTA BIŻUTERJA lub srebro

NOSZONE ubrania, marynarki

ZNACZKI pocztowe, lepsze wydania

SLUŻĄCA do wszystkiego — dobre gotowanie

MARKI pocztowe kupię

SREBRNE, ZŁOTE PRZEMIOTY kupię

MEBLE wszelkie kupię

KUPIE natchmiast za gotówkę

KUPIE każdą ilość nowych i używanych książek

POTRZEBNY do posług potrzebny zaraz

CHŁOPCIEK do posług potrzebny zaraz

OGRODNIK do posług potrzebny zaraz

DZIEWCZYNA do posług potrzebna

POSZUKUJE młodego pomocnika fryzjerskiego

CHŁOPCIEK do posług potrzebny zaraz

OGRODNIK do posług potrzebny zaraz

ZĘBY sztuczne, stare, korony

FUTRO damskie, meskie, kuchenne

WYSOKIE buty w dobrym stanie

SPRZEDAM elegancki czarny żakiet

PATEFON walzkowy Columbia

BIĄŁE czyści wełniane spodnie

KRAKÓW, Kamienice, wille, parcele

PATEFON „GARRARD” angielski

OBRAZY POLSKICH malarzy

FORTEPIAN krzyżowy, najkrótszy

KAPY materiał na bluzkę

PLACHTĘ nieprzemakalną sprzedam

MASZYNE do pisania portable

MASZYNE do szycia i części garderoby

OKAZYJNIE do sprzedania piętroszki

ZAKOPANE Pensjonat 11-pokojowy

WYROBY WEDLA, FUCHSA

SPRZEDAM wytwórnię soków

SPRZEDAM wyciąg budowlany

MASZYNY do szycia używane

KUPIE wszelkie znaczki pocztowe

KUPIE stare srebra

WÓZEK sportowy, kolarz, poduszkowy

WÓZEK ręczny dwukołowy

BIŻUTERJA, ZĘBY ZŁOTE kupię

FILATELISTOM najkorzystniejszą

WĘGIEL drzewny poleca Hurtownia

ZAKIET damski popielaty, pyjama

WÓZEK ręczny dwukołowy w dobrym stanie

MASZYNE „Singer” krakowicka

KOBIETĘ przystojną, młody, ożeni się

FORTEPIAN zagraniczny, krótki

FUTRO SPORTOWE MĘSKIE

SPRZEDAM kilka biurk debowych

PARCELE w Rakowicach

REALNOŚĆ III p. komfort, centrum

KILIMY, WALIZE, BUCIKI

SPRZEDAM płaszcz damski, ubranie

OKAZYJNA SPRZEDAŻ 10 morgów

INTELEKTUALNA starsza, mająca posiadłość

SPRZEDAM wózek głęboki w dobrym stanie

MASZYNY DO PISANIA Portable i biurowe

SUKIENKI sportowe, bluzki, torebki

UBRANIĘ TRENCZ, FRAK

TAPCZANY, fotele wypoczynkowe

PLĄSZCZE, SUKIENI, KOSTJUMY

SPRZEDAM małą używaną, krytą maszynę

HURTOWNIA szklana szczakowskiego

SZAFKA na płyty, biblioteka

JADALNIE kredens, 6 krzesel

MEBLE używane, skład sypialni

MASZYNE do szycia kryta, prawie nowa

Odsprzedawca maszyn do szycia poszukiwany na Warszawę, Lublin, Radom

NOCLEGI: Golebia 6/11 m. 4a

GARAŻ SAMOCHODOWY w pobliżu Placu Inwalidów

MIESZKANIA 2-3-pokojowe

POSZUKUJE pokoju z piecem kuchennym

NOCLEGI Starowiska 12/16

MIESZKANIA 2-3-pokojowe

POSZUKUJE pokoju niekrapującego

NOCLEGI wolne — informacja

DUŻY słoneczny pokój umeblowany

MARCEWSKIE GO akademicki kurs

NIEMIECKIEGO konwersacja u Niemki

NOCLEGI — przedzają: Kraków

POSZUKUJE dobrego pianisty

NOCLEGI — przedzają: Kraków

NIEMIECKIEGO wszystkie zakreślenia

NIEMIECKIEGO ANGLIJSKIEGO ROSYJSKIEGO

MIESZKANIA, pokoje zgłaszające

POKOJU, kuchni lub samego pokoju

PRZYJMĘ zaraz na wspólne mieszkanie

LEKARZ chorób kobiecych i akuszer

WŁAŚCICIELE! Zgłaszajcie wolne mieszkania

SOLIDNY lokator pochodzi z Biura

LOKAL handlowy z przyległym

URZĘDNIK niemiecki poszukuje do wynajęcia

JASNOWIDZ PSYCHOGRAFOLOG

TYLKO Z NIEMIECKIEGO biura Rynek

MIESZKANIA 2-3-pokojowe

POSZUKUJE pokoju z piecem kuchennym

NOCLEGI Starowiska 12/16

MIESZKANIA 2-3-pokojowe

POSZUKUJE pokoju niekrapującego

NOCLEGI wolne — informacja

DUŻY słoneczny pokój umeblowany

MARCEWSKIE GO akademicki kurs

NIEMIECKIEGO konwersacja u Niemki

NOCLEGI — przedzają: Kraków

POSZUKUJE dobrego pianisty

NOCLEGI — przedzają: Kraków

NIEMIECKIEGO wszystkie zakreślenia

NIEMIECKIEGO ANGLIJSKIEGO ROSYJSKIEGO

MIESZKANIA, pokoje zgłaszające

POKOJU, kuchni lub samego pokoju

PRZYJMĘ zaraz na wspólne mieszkanie

LEKARZ chorób kobiecych i akuszer

WŁAŚCICIELE! Zgłaszajcie wolne mieszkania

SOLIDNY lokator pochodzi z Biura

LOKAL handlowy z przyległym

URZĘDNIK niemiecki poszukuje do wynajęcia